

Ixekizumab

(Taltz®)

Wat is ixekizumab en hoe werkt het?

Ixekizumab is een geneesmiddel dat wordt gebruikt bij de behandeling van auto-immuunziekten zoals psoriasis, psoriatische artritis en axiale spondyloartritis.

Bij deze aandoeningen is je afweersysteem ontregeld. Je lichaam denkt dat goede (lichaamseigen) cellen kwade indringers zijn en je afweersysteem wil die indringers verdrijven. Hierdoor komen bepaalde stoffen vrij die ontstekingen veroorzaken in gewrichten, pezen, spieren of organen. Dit kan in verschillende plaatsen van het lichaam gebeuren.

Ixekizumab is een **bDMARD** (Biological Disease Modifying Anti-Rheumatic Drug) of kortweg een biologische reumaremmers. bDMARD's zijn een groep geneesmiddelen die **ontstekingen in gewrichten verminderen**.

Biologische geneesmiddelen, kortweg biologicals, zijn medicijnen die gemaakt zijn door middel van een biologisch proces (zoals bijvoorbeeld alcohol door gisting gemaakt wordt). Het principe is altijd in grote lijnen hetzelfde: voor de aanmaak van biologicals worden micro-organismen, cellen, planten of dieren gebruikt. De werkzame stof wordt dus vervaardigd door of is afkomstig van een levend organisme. Dit in tegenstelling tot de klassieke, chemische geneesmiddelen, die via een scheikundig proces worden gemaakt. Het woord 'biologisch' heeft bij geneesmiddelen dus een andere betekenis dan bij de biologische landbouw of voeding waar het gaat over criteria rond dierenwelzijn, teelttechnieken of toegelaten additieven.

Ixekizumab is een medicijn dat de afweerreactie van het immuunsysteem onderdrukt. Het medicijn remt de ontstekingsstof Interleukine 17A (IL-17). Dit is een eiwit betrokken bij de ontstekingscascade, een soort kettingreactie waarvan ontsteking het eindresultaat is. Door dit eiwit te blokkeren vermindert de ontsteking en dus ook de pijn, zwelling en stijfheid van je gewrichten. Op langere termijn heb je minder kans op blijvende gewrichtsschade.

Ixekizumab wordt gegeven als langdurige behandeling. Het kan enkele weken duren vooraleer je de effecten voelt. Bij sommige mensen werkt het medicijn helaas niet of onvoldoende. Wanneer er geen verbetering optreedt na zestien weken, moet bekeken worden of een verandering van de behandeling wel zin heeft.

Waarvoor wordt ixekizumab gebruikt?

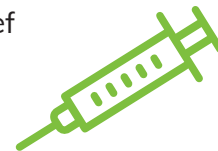
Je reumatoloog schrijft ixekizumab voor als je een chronische ontstekingsziekte hebt zoals psoriatische artritis of axiale spondyloartritis. Ook mensen met psoriasis krijgen het voorgeschreven. Dit zijn allemaal aandoeningen waarbij het afweersysteem ontregeld is.

Je krijgt het enkel voorgeschreven als andere reumaremmers niet of niet voldoende hebben gewerkt of als je daar te veel bijwerkingen van hebt. Dat is in België één van de terugbetalingsvoorwaarden. Ixekizumab kan alleen of samen met methotrexaat (een klassieke reumaremmers) worden gebruikt.

Hoe moet ik ixekizumab gebruiken?

Ixekizumab wordt **ingespoten** onder de huid (subcutaan) ter hoogte van de buik, dij of bovenarm. Als je psoriasis hebt, mag je niet spuiten op een plaats waar je aandoening actief is.

Je kan, als je dat wil, jezelf de injectie toebrengen met een voorgevulde pen. Je arts of reumaverpleegkundige zal je uitleggen hoe je dit doet. Als je het vervelend vindt om dit zelf te doen, vraag het dan aan een familielid of een andere persoon die je vertrouwt. Deze persoon zal dan ook de uitleg krijgen. Er zijn mensen die de inspuiting laten zetten door een thuisverpleegkundige, maar de meeste patiënten dienen het zonder problemen zelf toe.

De aanbevolen dosis ixekizumab hangt af van de aandoening die je hebt. Je arts bepaalt je behandelingschema. Houd je hieraan en stop nooit met je medicatie zonder overleg met je arts.

Wat zijn de voordelen van het gebruik van ixekizumab?

In tegenstelling tot de klassieke reumaremmers (DMARD's), werkt ixekizumab **relatief snel**. Je kan al enkele weken na de start van de behandeling een verbetering van gewrichtszwelling, pijn en stijfheid ervaren. Bij sommige mensen is het effect pas na langere tijd voelbaar.

Mag ik ixekizumab gebruiken in combinatie met andere medicijnen?

Ixekizumab kan je – voor zover bekend – **veilig gebruiken** naast andere geneesmiddelen zoals glucocorticoïde geneesmiddelen (prednisolone of cortisone-injecties), ontstekingsremmende geneesmiddelen (NSAID's, bijvoorbeeld Naproxen® of Ibuprofen) of eenvoudige pijnstillers zoals paracetamol of aspirine. De combinatie met andere biologicals wordt niet aanbevolen.

Wanneer je een andere behandeling krijgt voor je psoriasis of psoriatische artritis (zoals een middel dat de afweer onderdrukt, of lichttherapie met ultraviolet licht), moet je extra voorzichtig zijn. Bespreek dit altijd met je arts.

Zijn er mogelijke risico's of bijwerkingen aan ixekizumab?

Zoals bij de meeste medicijnen, kan het gebruik van ixekizumab voor bijwerkingen zorgen. Sommigen komen vaak voor, anderen zeer zelden en zeker niet iedereen krijgt bijwerkingen. In de **bijsluiter** vind je een uitgebreid overzicht.

Omdat ixekizumab je afweersysteem afremt kan je makkelijker een infectie krijgen en soms verlopen infecties ook heftiger. **Contacteer snel je (huis)arts als je koorts hebt of wanneer je denkt dat je een infectie hebt, zeker bij de opstart van de behandeling!** Je moet zorgvuldig opgevolgd worden. De behandeling moet stopgezet worden als je niet op de standaardbehandeling voor de infectie reageert. Je kan niet opnieuw met ixekizumab beginnen voor de infectie volledig genezen is.

Je kan ook **huidreacties** krijgen op de plaats waar de injectie werd toegediend, zoals roodheid, zwelling, jeuk, blauwe plekken of pijn. Dit is vrijwel altijd mild, duurt maximaal een week en vermindert meestal in de loop van de behandeling. Je kan deze reacties verhelpen door ijs, antihistaminica (anti-allergie middelen) of steroïde crèmes op de injectieplaats aanbrengen. Praat er over met je arts of reumaverpleegkundige.

Gebruik ixekizumab niet als je de ziekte van Crohn hebt, of wanneer je een ontsteking hebt aan de dikke darm met zweervorming (colitis ulcerosa).

Wanneer je overgevoelig voor ixekizumab zou zijn, kan je een allergische reactie krijgen zoals zwelling van de lippen, koorts, lage bloeddruk of benauwdheid. Neem in dat geval zo snel mogelijk contact op met je arts of reumaverpleegkundige.

Wees alert voor zaken als koorts, griepachtige verschijnselen, vermoeidheid, kortademigheid en moeite met slikken, hoest, pijnlijke of jeukende huid.

Zijn er nog dingen die ik moet weten over ixekizumab?

Extra voorzorgen bij de start van de behandeling

Voor je begint met ixekizumab wordt onderzocht of je drager bent van tuberculose (TBC).

Als uit de testen blijkt dat je actieve tuberculose of een actieve infectie hebt, dan is gebruik van ixekizumab niet aangewezen. Je arts zal met jou mogelijke alternatieven bespreken. Tuberculose die in het verleden onvoldoende behandeld werd, kan sluimerend aanwezig zijn. Je moet dan eerst een behandeling met anti-tuberculose medicijnen krijgen voor je kan starten met een biological.

Roken is nooit gezond. Wanneer je moet starten met een biological is het nog belangrijker om te stoppen met roken, gezien het grotere risico op infecties van de bovenste luchtwegen bij rokers.

Alcohol

Je kan (matig) alcohol gebruiken tijdens de behandeling met ixekizumab.

Bewaring

Bewaar ixekizumab in de koelkast in de originele verpakking, tussen 2° en 8°C. Haal de voorgevulde pen 30 minuten voor toediening uit de koelkast om op kamertemperatuur te laten komen. Het medicijn kan tot vijf dagen buiten de koelkast bewaard blijven bij een temperatuur beneden 30°C.

Ixekizumab is een duur medicijn dat gevoelig is voor de juiste bewaring. Het werkt minder goed als de koudeketen onderbroken wordt. Let er dus altijd op dat je het steeds correct bewaart.

Reizen

Als je voor langere tijd naar het buitenland gaat en/of reist met het vliegtuig, moet je voor ixekizumab in het bezit zijn van een **reisattest** voor het vervoer van je medicatie in je handbagage. Dit attest vermeldt: de naam van de medicatie, de correcte dosering/gebruik, naam, handtekening en stempel van je arts/apotheek, eventueel de naam, adres en telefoonnummer van je ziekenhuis en de datum waarop het attest is opgemaakt. Vraag je arts/apotheek om het attest bij voorkeur in het Engels op te stellen.

Vervoer ixekizumab altijd in de originele verpakking en in een koeltasje zodat de ideale temperatuur voor bewaring (tussen 2° en 8°C) kan behouden blijven. Bij lange vlieguren kan het interessant zijn vooraf

contact op te nemen met de vliegtuigmaatschappij om te informeren naar de mogelijkheid tot bewaren van de medicatie in de koelkast van het cabinepersoneel. De koeltijd in een koeltasje is immers beperkt. Denk daar ook aan bij rondreizen met andere vervoersmiddelen en zorg ervoor dat je koeltasje voldoende koud moet zijn voor elke trip naar een nieuwe bestemming.

Houd je medicijnen steeds in je handbagage. In het bagageruim van het vliegtuig kan het vriezen. Vergeet niet om het hotelpersoneel te verwittigen van de aanwezigheid van je medicatie in de minibar of andere koelkast!

Vaccinaties

Voor de start van je behandeling met ixekizumab zal je arts je waarschijnlijk een jaarlijks griepvaccin en een pneumokokken vaccin aanraden omdat je kwetsbaarder bent voor infecties.

Heb je andere vaccinaties nodig omdat je naar verre landen wil reizen, overleg dan met je arts. Voor sommige vaccins moet je (tijdelijk) stoppen met je medicatie. Je mag immers geen inenting met een levend afgezwakt vaccin krijgen, bijvoorbeeld een vaccin tegen bof, mazelen, gele koorts, varicella, rubella, herpes zoster of het rotavaccin. Je zou daar erg ziek van kunnen worden. Het is verstandig om dit goed op tijd te regelen om te vermijden dat je niet naar bepaalde landen kan afreizen.

Vruchtbaarheid bij vrouwen, zwangerschap en borstvoeding

Ben je een vrouw en heb je een kinderwens, praat er dan over met je arts. Er zijn weinig gegevens beschikbaar over de invloed van ixekizumab op de vruchtbaarheid.

Ben je zwanger, denk je zwanger te zijn of wil je zwanger worden? Neem dan contact op met je arts voordat je dit geneesmiddel gebruikt. Tijdens de zwangerschap kan je beter geen ixekizumab gebruiken.

Geef je borstvoeding of wil je borstvoeding gaan geven? Neem dan contact op met je arts voordat je dit geneesmiddel gebruikt. Het voordeel van borstvoeding voor het kind en het voordeel van behandeling van de moeder moeten afgewogen worden.

Als je van plan bent zwanger te worden, is het sowieso belangrijk om dit met je arts te bespreken, aangezien elke patiënt anders is. Ben je onverwacht zwanger, neem dan snel contact op met je arts.

Vruchtbaarheid bij mannen

Praat met je arts wanneer je een kinderwens hebt en ixekizumab neemt. Het is niet precies geweten wat de invloed is op de kwaliteit van het sperma, er zijn weinig gegevens bekend.

Waar kan ik terecht met mijn vragen over ixekizumab?

Als je je zorgen maakt, neem dan zeker contact op met je (huis)arts of met de reumaverpleegkundige.

Wil je meer informatie over je eigen aandoening of andere vormen van reumamedicatie, dan kan je terecht op de website van ReumaNet, www.reumanet.be of via info@reumanet.be. Er zijn veel brochures die je gratis kan downloaden. ReumaNet heeft ook een compleet dossier over golimumab en andere biologicals en biosimilars opgesteld.

*Deze brochure is tot stand gekomen in samenwerking met de KBVR (Koninklijke Belgische vereniging voor Reumatologie) en met steun van het FWRO (Fonds voor Wetenschappelijk Reuma Onderzoek).
De officiële bijsluiter werd als basis gebruikt voor deze brochure.
Met dank aan Lilly.*

